

Protokoll fört vid möte med Ämneskommitté Odlingsmaterial i Linköping 2020-01-29

DAGORDNING:

1. Välkommen, presentationer
2. Val av sekreterare
3. Godkännande av dagordningen
4. Förra mötets minnesanteckningar (20191003)
5. Forskningsidéer och ansökningar inom ämnesområdet
 - a. Genomgång av diskussionen förra mötet om framtida projektidéer
6. Diskussion om nya odlingstekniska försöksplaner i Sverigeförsöken kopplat till sorter
7. Omläggningen av ettåriga provningen med behandlat och obehandlat
 - a. Förslaget – (Anders Ericsson)
 - b. Statistisk modell – konsekvenser? –(Johannes Forkman)
 - c. Sjukdomsgraderingar – konsekvenser – (Therese Christerson)
 - d. Kostnader – konsekvenser – (Anders Ericsson)
8. Presentationer av aktuella projekt inom ämnesområdet
 - a. Halmmängd hos olika västkornsorter (exjobb) – (Nils Yngvesson)
 - b. Halmmängd i höstvet och havre i västra Götaland (Jakob Eriksson)
 - c. Axräkning och halmmängd i västkorn (Oskar Gustafsson)
9. Sortprovning i små grödor – exempel rybs – (Christer Persson)
10. Operativa sortgruppen
 - a. Rapportering aktuella frågor och beslut under 2019 (Anders Ericsson)
 - b. Omläggningen av försöksdesignen i sortprovningen (Anders Ericsson)
11. [Presentationer (max 10 min per presentation)] Utgår detta möte
12. Ekologiska provningen 2020
13. Information om applikationen www.sortval.se
14. Övriga frågor
15. Nästa möte i oktober 2020
16. Avslutning

- 1 **Välkommen**
Ordförande Magnus Halling, SLU, hälsade alla välkomna.
- 2 **Val av sekreterare**
Anders Ericsson, Hushållningssällskapet, valdes till sekreterare.
Föreläsarnas presentationer skickas ut separat av Magnus H
- 3 **Godkännande av dagordning**
Ordförande läste upp dagordningen. Beslutades att stryka punkt 10b, då den redan avhandlar i punkt 7, i övrigt godkändes den.
- 4 **Föregående protokoll**
Magnus H redogjorde kort för föregående protokoll (från 20191003) och kommenterade under punkt 7 att analysgruppen har möte den 29/1, (direkt efter detta möte).

5

Forskningsidéer

a) Magnus H presenterade en sammanfattad lista av förslagen från gruppdiskussionerna på föregående möte, förslag i urval nedan:

**Sammanfattning/urval – fetlagda nya på listan och relevanta för äk
Vallsorter och deras egenskaper som tidighet, utveckling, blomning ta med i
ämneskommittéen**

Hur bra är olika sorter att ta upp fosfor

Stabilitet hos avkastningen hos olika sorter/arter

Undersöka möjlighet att använda nya grödor/arter

**Klimatförändringar som torka – hur påverkar det odlingen, artskillnader t.ex ärter och
sortskillnader**

Växtföljdsfrågor där sortvalet är viktigt

Användning av drönare i art/sortförsök

Problemet med mjöldryga, sorter, utsäde, markbearbetning

Sortblandningar, studera angrepp av gulrost och stinksot

Resistens mot dvärgstinksot – sortskillnader

Även den äldre prioriteringslistan från 20180206 presenterades och det konstaterades att merparten av frågeställningarna har belysts i olika försöksserier under de senaste åren, se listan nedan:

§5 Forskningsidéer. Omröstning 20180206

Rank omröstning	Ämne
1	Utnyttja sortförsök för mer studier: halmmängd, nematoder, kväveeffektivitet ogräskonkurrens och skördeuppbyggnad
2	Lär känna sorten – inverkan odlingsteknik och omgivande faktorer som: låg utsädesmängd, kyla, sen sådd och torka
3	Omläggning ettåriga sortprovningen – dela upp i avkastningsförsök och graderingsförsök
4	Metodutveckling sortprovningen; nya graderingsskalor (1-9), standardiserad mognadsbedömning
5	Såtidpunktsförsök (fler arter än höstvete)
6	Gödsling x sorter (fler arter än höstvete och malkorn)
7	Utsädesmängdförsök för att spegla jordartsvariation
8	Koppla ihop väderdata med sorters resultat
9	Artspecifika grödesmodeller – beräkna avkastning och näringskvalitet (skördeprognoser)
10	Behandlingseffekt i sortförsöken – inverkan på grödans utveckling av olika preparat (försöksfrågeställningen täcks redan till viss del av försöksserie L7-0130M i höstvete!)
11	Fusarium – sorters känslighet (vårvete och havre pågår)
12	Artförsök - jämföra höstsådda och vårsådda arter tillsammans
13	Sortprovning i vårrågvete

6

Presentationer

Anders E redogjorde vad som hittills gjorts senaste perioden inom vårt område i Sverigeförsöken. Nya frågeställningar för perioden 2021-2024 diskuterades. Det som kom upp var att titta på kolinlagring, mulluppbyggnad, argumentera för kompletterande sortförsök för att kunna bestämma sorter stabilitet under

kontrasterande väder. Aminosyrasammansättning i grödor, skapa torkeffekter genom regnskydd som släpper igenom 50 % av nederbörden, fortsätta med odlingsteknikens inflytande på sorter.

7

Omläggning av ettårig sortprovning

- a) Anders presenterade var omläggningsgruppen befinner sig i sitt arbete. Det blev en diskussion hur svampbehandlingen skulle läggas upp i avkastningsförsöken. En viss flexibilitet efterlystes.
- b) Johannes F redogjorde för den nya statistiska modellen att ranka sorter, där bl.a. försök i omgivande områden hjälper till att få en säkrare prediktion för sorternas avkastning i ett specifikt område.
- c) Therese C lyftande fram sortförsöken betydelse för bra IPM-arbete. Det är också viktigt att hitta "Hot spots" där sjukdomar kan förväntas uppträda och där graderingarna kan bli bra och utslagsgivande.
- d) Förutsättningen för den "nya sortprovningen" är att den totalt sett ska vara kostnadsneutral.

Fortsatt arbete: Arbetsgruppen tar fram ett skarpt förslag med tidsplan efter att ha "vänt på alla stenar", färdigt i april. Detta skall gå på remiss och det kommande mötet i Odlingsmaterial i höst tar ställning till ett färdigt förslag.

8

Aktuella projekt

- a) Nils Y redogjorde för ett examensarbete där mindre ytor klipps vid skördemognad och sedan handtröskats. Resultaten visar på relativt höga kvoter d.v.s. mycket halm i förhållande till kärna och dålig samstämmighet mellan strållängd och halmmängd.
- b) Jakob Eriksson, HS Västra, deltog via Skype och redovisade ett arbete med halmmängd i flera grödor (höstvetete och havre) som finansierats av Prytzka fonden. Resultat: Höstvetete. Inga signifikanta skillnader mellan sorter?, höga kärnskördar, inga samband mellan strållängd och halmskörd. Kvoten halm/kärna 45-50. Havre. Större variation mellan sorter, dock inga signifikanta skillnader. Högre kvoten än hos höstvetete, normalt ~60.
- c) Oskar G/SSd har gjort en studie i vårkorn med räkning av ax i tre vårkornförsök. Slutsatsen är att det finns skillnader i hur olika sorter bygger skörd. Konstaterades att intresset är ganska lågt "utomlands" för denna typ av studier i vårkorn.

9

Sortprovning i mindre grödor

Christer Persson beskrev problemet med att kostnaderna för att bedriva provning i mindre grödor är dyrt i Sverige och att som svar på detta sker en del provning utomlands (t.ex. rybs i Estland). Några förslag som luftades var att privata försök ges officiell status och att sänka grund/startavgiften för försök om de kan samplaceras med andra försök. Magnus H framförde att liknade problem finns med vissa mindre vallarter.

10

Operativa sortgruppen

- a) Mycket kort information, protokoll finns på nätet (slu.se/faltforsk)

- 11 **Presentation**
Se punkt 8
- 12 **Ekologisk sortprovning**
Oförändrade utlägg 2020. Ida K ansvarig för spannmål och baljväxter, Ortrud J för potatis.
- 13 **Sortval.se**
Allt material för majs och vall är inte inlagt ännu p.g.a. tidsbrist.
- 14 **Övriga frågor**
Svaren på analyserna av majs är på gång.
- 15 **Nästa möte**
Nästa möte den 7/10-2020 i Linköping. Magnus H kallar.
- 16 **Avslutning**
Magnus H tackade alla för deras bidrag och engagemang och förklarade mötet avslutat.